

**Vademecum Sive Praxis Opera Quotidiana Aliaque ritè
peragendi, & per ea salutem & perfectionem propriam, ac
proximi, instituto Societatis Jesu conformem assequendi**

De crebrâ per diem mentis in Deum elevatione ex omnibus, quæ per
sensus attinguntur, animæque potentiis se objiciunt

Limpens, Ferdinand

Coloniæ Agrippinæ, 1744

§.3tius. Boni, Mali, Hostes, Consanguineri, & diversæ fortunæ.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-54773](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-54773)

in tempore necessitatis dare responsum. Ibid. Tres species odit anima mea: pauperem superbum, & divitem mendacem, & senem fatuum, & insensatum. Eccl. 25. Egressa est iniquitas de Babylone à senioribus iudicibus. Dan. 13. Exaltent eum in Ecclesia plebis, & in cathedra Seniorum laudent eum. Pl. 106. Senes, ut sobrii sint pudici, prudentes, sani in fide, in dilectione, in patientia. Tit. c. 2. Ne projicias me in tempore senectutis, cum defecerit virtus mea, ne derelinquas me. Pl. 70. Tunc enim ob deficientes vires mentis tuo auxilio indigebo. Senectus venerabilis non diuturna, neque annorum numero computata. *Ætas senectutis vita immaculata.* Sap. 7. Habent senes insigne exemplar in Elezaro Nonagenario 1. 2. Machab. c. 6. quod totum meretur legi.

§. 3tius.

Boni, Mali, Hostes, Consanguinei, & diversa fortuna.

Boni.

BEati immaculati in via, qui ambulant in lege Domini. Beati, qui scrutantur testimonia eius, in toto corde exquirunt eum. Pl. 118. Hec est generatio querentium eum, querentium faciem Dei Jacob. Pl. 23. Filii Sanctorum sumus, & vitam illam expectamus, quam Deus daturus est his, qui fidem suam nunquam mutant ab eo. Tob. 2. Justus ut palma florebit, sicut cedrus Libani multiplicabitur. Pl. 91. *Junior*

fuit

fui, etenim senui, & non vidi justum derelictum, nec semen ejus querens panem. Totà die miseratur & commodat, & semen illius in benedictione erit. Pl. 36. Hi sunt viri misericordia, quorum justitia oblivionem non acceperunt. Cum semine eorum permanent bona. Hereditas sancta nepotes eorum, & in testamentis stetit semen eorum, & filii eorum propter eum in aeternum manent. Generatio eorum & gloria eorum non derelinquetur, laudem eorum annuntiet omnis Ecclesia Sanctorum. Eccl. 44. Melius est modicum justo [qui non accipit corruptiones] super divitias peccatorum multas Pl. 36. Cum Sancto sanctus eris, & eum viro innocente innocens eris, & cum electo electus eris, & cum perverso perverteris. Pl. 17. Qui thesauro sapientiae divinae usi sunt, participes facti sunt amicitiae Dei propter discipline dona commendati. Sap. 7.

Mali in genere.

Iniquos odio habui, & legem tuam dilexi. Declinate à me maligni, & scrutabor mandata Dei mei. Omnem viam iniquam odio habui. Tabescere me fecit zelus meus, quia obliti sunt verba tua inimici tui. Longè à peccatoribus salus, quia justificationes tuas non exquisiverunt. Pl. 118. Perfecto odio (cadente in scelera, non in personas) oderam illos, & inimici facti sunt mihi. Pl. 138. Ob monita mea exacerbati. Si praecipuus fuerit homo in delicto; Vos, qui spirituales estis, hujusmodi instruite in spiritu lenitatis: consi-

120 *Pars secunda de elevatione
considerans te ipsum, ne & in tenteris. Gal. 5.
Gens absque consilio est & sine prudentia, utinam
saperent & intelligerent, & novissima providerent.
Deut. 32. Deficiant peccatores à terra, & iniqui,
ut non sint. Pl. 103. Docebo iniquos vias tuas, &
impii ad te convertentur. Pl. 50. Non resurgent
impii in iudicio, neque peccatores cum consilio iu-
storum. Pl. 1. NB. Non dicitur simplicitèr
eos non resurgere; sed non resurgere cum iu-
stis, sive stare à parte illorum, nec aufuros con-
tra eos erigere caput, quos in vita hac habue-
rant in derisum, & in similitudinem improperii.
Sap. 5. Si iustus vix salvabitur, impius & pecca-
tor ubi apparebunt. 2. Pet. 4. Nihil est terribi-
lius peccatore in agone desperante, juxta illud
Pl. 111. Peccator videbit, & irascetur: dentibus
suis fremet & tabescet, desiderium peccatorum pe-
ribit. Dum audis lapsum alicujus, dole, &
Deo age gratias, quòd te præservaverit, vel è
statu peccati eduxerit. Cum ceciderim, non sum
collisus, quia Dominus suppositus manum suam.
Pl. 36. Qui stat, videat ne cadat. 1. Cor. 10.
Nisi quia Dominus adjuvit me, paulò minùs habi-
tasset in inferno anima mea. Pl. 93.*

*Mali in specie.
Gentiles, Hæretici.*

*ILLuminare his, qui in tenebris & umbra mor-
tis sedent ad dirigendos pedes in viam paci-
Cant. Zachar. Si quis aliter docet, & non ac-
quiescit sanis sermonibus Domini nostri Jesu Christi*

(v. B.)

(v.g. his: si vis ad vitam ingredi, serva mandata)
 & ei qua secundum pietatem est doctrina [v. g. de
 consiliis Evang. bonis operibus] *superbus est ni-*
hil sciens, sed languens circa quaestiones & rugnas
verborum. 1. Tim. 6. Tales inutiles quaestiones
 sæpè adverti formari ab Hæretico argumentis
 solidis presso. Sicut autem mille ex Ecclesiasti-
 eis & religiosis facili modo refutant impia Lu-
 theri, Calvini dogmata; ità modicè doctus esset
 Theologus, qui non posset hæresin aliquam
 protrudere, si Ecclesiæ & primogeniæ se nolit
 subicere doctrinæ, sed suæ inhæreat superbiæ
 ac pertinaciæ citando pro se hunc vel illum tex-
 tum Scripturæ. *Etiam Diabolus*, ut benè ad-
 vertit S. Hieron. *pro se citavit Scripturam*, dum
 voluit, ut Christus super pinnam templi con-
 stitutus se deorsum præcipitaret. Luc. 4. *Et ego*,
 pergit Hieron. *si Ecclesiam audire nolim, dicam*
non esse fidelem, qui portat sacculum calceamenta
duas tunicas, aut aliquem in via salutat. Ideo
 Apostolus Act. 15. præcipiebat custodire præ-
 cepta Apostolorum & Seniorum, & ad Hebr.
 13. monet *doctrinis variis ac peregrinis* ne abdu-
 ci nos patiamur, & ad Gal. 5. universim illis di-
 cit anathema, qui prædicaverit aliquid contra-
 rium illis, *quæ ipse non tantum NB. verbo scri-*
pro tradiderat, sed & quæ ipse evangelizaverat,
 & 2. Tim. 2. dicit de Hæreticis: *Sermo eorum*
ut cancer serpit, ex quibus est Hymeneus & Phi-
letus, qui à veritate exciderunt, facti Hæretici
& alios pervertentes. Et ad Titum c. 3. v. 10.
 idem Apostolus dicit: *Hæreticum hominem post*

unam & secundam correptionem devota, sciens quia subversus est, qui ejusmodi est. S. Joannes Evangelista & Apostolus, quem diligebat Jesus, Ep. 2. v. 10. dicit: Si quis venit ad vos, & hanc doctrinam [scilicet Christi ab ipso & Apostolis aliis prædicatam] non affert; nolite recipere eum in domum, nec ave ei dixeritis, qui enim dicit illi ave, communicat operibus ejus malignis.

Quæres quomodo hoc intelligendum sit ab Apostolo aded mansueto, benigno, & qui nil aliud quam dilectionem proximi continuo instillabat, & defectis ob eandem semper adhortationem discipulis dixit dignam Joanne sententiam, satis esse, sive impletam esse legem Christi, si hoc fiat. R. S. Joannes interdicat commercium omne cum Hæreticis hæreseos NB. spargendæ adventantibus, & vetat ne salutando aut eos hospitio excipiendo videamur illis favere, applaudere & cooperari. Sicut peccaret, qui meretricantem, furem aut latronem sciens volensque exciperet, eumque foveret. Alioqui seculari periculo perversionis seu tui seu aliorum, & semoto scandalo non vetatur jure divino vel naturæ communicatio cum Hæreticis præsertim, si necessitas, humanitas cadens in honestum & Deum timentem virum, vel pietas vel gravis utilitas, eam suadeat.

Cum Paulus 1. Cor. 11. v. 19. dicat: Oportet hæreses esse. Quæres, quomodo hoc intelligendum sit. R. To oportet intelligendum est non de necessitate absoluta, sed ex hypothese. Sensus ergo est, eam non posse non esse spectati
hu

humanâ infirmitate, inconstantia, superbiâ & pruritu ac pronitate in novitates, quali laborabant Corinthii in schismata & dissensiones proni in specie quoad locum, tempus convivas ratione sumptionis Eucharistiæ. De qua materia hic agit Paulus, hinc addit: *Ut & qui probati sunt* [probi, firmi, solidi,] *manifesti fiant in vobis,* v. g. pauperes Corinthii, hi enim à divitibus exclusi & contempti idque æquanimiter ferentes probantur constantes & patientes esse. Teste August. l. 1. in gen. contra Manichæos c. 1. & lib. de vera religione c. 8. sub hypothese humane inconstantia & malitiæ oportet esse hæreses, & Deus illas permittit. *1mò.* Ut boni per suam constantiam manifestentur, eorumque augeantur merita, factor verò hæreticæ pravitatis absensus clariùs paulatim se ipsum prodat. *2dò.* Ut ignorantia ab Ecclesia procul facessat, quia hæreses de somno profundo pigritiæ ad laborem, ad legendam Scripturam, indagandas Ecclesiæ veræ notas ex SS. PP. & DD. excitant. Hoc tempore Lutheri ad oculum patuit, prò qualis tunc ignorantia & pigritia! & qualis non multos intra annos insequentes doctrina omnigenaque scientia in orbem introducta! sic divinæ semper providentiæ proprium est ex mortifero veneno præstantissimum extrahere antidotum.

Bacchantes ebriosi.

*S*edit populus manducare & bibere, & surrexerunt ludere, & ira Dei ascendit super eos.

Pl. 77. *Va vobis, qui ridetis nunc, quia lugebitis & flebitis.* Luc. 6. *Esca ventri & venter escis; Deus autem & hunc & has destruet.* 1. Cor. 6. *Multi ambulant, quos saepe dicebam vobis inimicos Crucis Christi, quorum finis interitus, quorum Deus venter est, & gloria in confusione eorum, qui terrena sapiunt, nostra autem conversatio in caelis est.* Philip. 3. *Qui diligit epulas, in egestate erit, qui amat vinum & pingua, non ditabitur.* Pro. 21. *Nec temporaliter, nec spiritualiter. Noli esse in convivio potatorum, nec in commessationibus eorum: quia vacantes potibus, & dantes symbola consumerunt.* Pro. 23. *Cui va? & cuius patri va? cui rixae? cui foveae? cui sine causa vulnera? nonne his qui commorantur in vino, & stident calicibus epotandis?* Pro. 23. *Absorpti sunt à vino, erraverunt in ebrietate, nescierunt videntem (memoriae Dei obliti) ignoraverunt iudicium. Mensa repleta sunt vomitu, sordiumque, ita, ut non esset ultra locus.* Il. 28 *Luxuriosos vinum, & tumultuosa ebrietas. Quicunque his delectatur, non erit sapiens.* Pro. 20.

Luxuriosi.

Ducunt in bonis dies suos, & in puncto ad inferna descendunt. Job. 21. *Risus dolori miscetur, & extrema gaudii luctus occupat.* Pro. 14. *Desperantes semetipsos tradiderunt impudicitiae in operationem immunditiae omnis.* Ephel. 4. *Horrendum est, quam fiat lapsus ex una sorditiae in alteram, quasi desperando, & renedia omnia respuendo.* Blas.

Blasphemi.

Cogitaverunt, & locuti sunt nequitiam. Posuerunt in calum os suum [blasphemando] & dixerunt quomodo scit Deus? & si est scientia in excelsis. Pl. 72. Nolite extollere in altum cornu vestrum. Nolite loqui adversus Deum iniquitatem; quia neque ab oriente, neque ab occidente, neque à desertis montibus (effugium ab ipso) quoniam Deus iudex est. Pl. 74. In campo & freno maxillas eorum constringe, qui non approximant ad te. Pl. 31.

Nugivenduli, Vani.

Non est in ore eorum veritas, & cor eorum vanum est. Pl. 5. Non sedi cum concilio vanitatis. Pl. 25. Narraverunt mihi iniqui fabulationes, sed non ut lex tua. Pl. 118. Defecerunt in vanitate dies eorum, & anni eorum cum festinatione. Pl. 77. Filii hominum usquequo gravi corde! ut quid diligitis vanitatem, & queritis mendacium. Pl. 4. Beatus vir, cuius est nomen Domini spes ejus, & non respexit in vanitates & insanas falsas. Pl. 39.

Fraudulenti, Adulatores.

Disperdat Dominus universa labia dolosa & linguam magniloquam. Pl. 4. Molliti sunt sermones ejus super oleum, & ipsi sunt jacula. Pl.

54. *Qui, quod novit, loquitur, index justitia est, qui autem mentitur, testis est fraudulentus.* Prov. 12. *Erubescant impii, & deducantur in infernum. Muta fiant labia dolosa.* Pl. 30. *Odisti observantes supervacue.* Pl. 34. *Fraudulenti sua propriâ sæpè capiuntur vel irretiuntur astutiâ. In laqueo isto, quem absconderunt, comprehensus est pes eorum.* Pl. 9. *Hoc illi sciunt, qui capti sunt reti, quo alios voluerunt involvere. Meliora sunt vulnera diligentis, quam oscula odientis.* Pl. 27. *Fraude ne quidem res bona urgenda. Nunquid Deus indiget vestro mendacio? aut placebit ei, quem celare nihil potest, aut decipietur ut homo vestris fraudulentis.* Job. 13. *Demum quid juvat te homo pseudopolitice vim & vires tuas ponens in complimentis sive completis mendaciis. Si videaris vir honestus sincerus huic illi benevolus, & in extremo die coram omnibus appareas mendax fraudulentus, & ideo omnes te exhibilent & execrentur, an hoc non cordi ducis stulte?*

Rixosi, Vindictæ.

E *fice derisorem, & exhibit cum eo iurgium, cessabuntque causa & contumelia.* Prov. 22. *Sic quidam superior religiosus jubebat statim exire ex cubiculo rixas inchoantem, ad quod ad caritatem magis fovendam conventum erat. Contritio & infelicitas in viis eorum, & viam pacis non cognoverunt.* Pl. 13. *Qui vindicari vult, à Domino inveniet vindictam, homo homini reser-*

vat iram, & à Deo querit medelam. In hominem similem sibi non habet misericordiam, & de peccatis suis deprecatur. Memorare timorem Dei, & non irascaris proximo. Abstine te à lite, & minues peccata. Eccl. 28. Domine quoties peccabit in me frater meus, & dimittam ei usque septies? dixit illi Iesus, non dico tibi septies sed usque septuagies septies. Matth. 18. Vide ibidem parabolam de servo non condonante conservo, & videbis semper condonandum proximo, nec vindictam ex odio erga inimici personam sumendam. Noli esse amicus homini iracundo, neque ambules cum viro furioso, ne forte discas semitas ejus & sumas scandalum (seducaris ad idem) anima tua. Prov. 22.

Hostes Consanguinei.

Diligite inimicos vestros, benefacite his, qui oderunt vos, ut filii sitis patris vestri, qui incalis est, qui solem suum oriri facit super bonos & malos, & pluit super justos & injustos. Matth. 5. Noli dicere per te diligere plus præcipi, quam humana natura patiatur. Nam sciendum est Christum non impossibilia præcipere, sed perfecta à Davide, Stephano, Paulo, &c. Ita Hieron. cum ergo ab actu bonasit argumentatio ad potentiam, in his & aliis præceptis difficilioribus teste S. Script. ab hominibus cum Dei gratia impletis, iterum confundantur Hæretici dicentes ea servatu esse impossibilia. Verbum dulce multiplicat amicos, & mitigat inimicos, & lingua Eucharis in bono homine abundat. Eccl. 6.

Sicut Dei providentia ad conservationem & defensionem humani generis vinculum sanguinis posuit, ita tam benè lethale odium inter consanguineos fraternaue odia, quàm inordinatus affectus erga carnem & sanguinem origo est multiplicis mali. Et sicut dicit Christus ad consilia Evangelica sequenda vocato, *qui amat patrem aut matrem plus quàm me, non est me dignus*. Matth. 10. Ità & ibid. dicit parentibus pro solatio suo, vel familiæ ut sibi imaginantur bono, impredientibus proles capaces aut pulchras à statu religioso, & defectuosas Deo in religione obtudentibus, *qui amat filium aut filiam super me, non est me dignus*.

Avari.

Non est satiatus venter ejus, cum habuerit omnia, que concupierit, possidere non poterit. Job. 20. Tam deest avaro, quod habet, quàm quod non habet. *Thesaurizat, & ignorat, cui congregabit ea*. Pl. 38. *Nolite sperare in iniquitate, & rapinas nolite concupiscere. Divitiæ si affluant, nolite cor apponere*. Pl. 61. *Nihil est iniquius quàm amare pecuniam; hic enim & animam suam venalem habet, avaro nihil est sceleratius*. Eccl. 10. *Omnis homo qui comedit & bibit, & videt bonum de labore suo, hoc donum Dei est*. Eccl. 3. Sicut revera maledictio est, quando avarus nec pro se, nec pro alio emolumentum aut commodum habet ex sua substantia, & nec ex amore erga Deum, vel ob satisfactionem pro pec-

peccatis suis præstandam, sed purè ex avaritia re-
reditibus suis non utitur, & alieni postmodum
comedunt labores ejus. Quòd si jam aliis ex
tuis bonis benefacis, vide ne iterum avarus sis.
Nam teste Ambrosio l. 7. c. 14. Luca. *Hospita-*
lem esse remanentis affectus avaritiæ est. Hinc
in manus pauperum optimè deponuntur the-
sauri pro vita altera, & si aliis benefacis sine in-
nominato contractu: do ut des.

Pomposi, Magnifici.

*V*elut somnium surgentium Domine, imagi-
nem ipsorum ad nihilum rediges. Ps. 72. *Pe-*
riit memoria ipsorum cum sonitu [dum tempore
pomposæ sepulturæ pulsantur campanæ organa
& tympana] *tanquam fœnum velociter arefcent,*
& quemadmodum olera herbarum citò decident.
Ps. 36. *Vidi impium superexaltatum & elevatum*
sicut cedros Libani, transivi, & ecce non erat, que-
sivi eum, & non est inventus locus ejus. Ps. 36. *In*
labore hominum non sunt, & cum hominibus non
flagellabuntur, ideo tenuit eos superbia, aperti sunt
iniquitate & impietate sua. Ps. 72. Nullum cer-
tius reprobationis signum, quàm si abundantes
in hoc sæculo etiam felices ob opera quædam
moralia bona in hac vita à Deo præmientur, nul-
lisque premantur adversis, quæ rebelles eorum
voluntates ad Deum compellerent. Hinc benè
S. Bern. absit à me talis misericordia, hinc ure,
hic seca, modò in æternum parcas. *Hac mihi*
fit consolatio, ut affligens me dolore non parcat, nec

*Pars secunda de elevatione
contradicam sermonibus Sancti. Job. 6. Dilata-
vit infernus animam suam, & descendent fortes,
& sublimes gloriosique ad eum. Is. 5.*

Superbi.

*S*l quis existimat se aliquid esse, cum nihil sit,
ipse se seducit. Gal. 6. Initium superbia ho-
minis apostatare a Deo, quoniam ab ipso, qui fe-
cit illum, recessit cor ejus. Eccl. 10. Superbo
oculo & insatiabili corde cum hoc non edebam. Pl.
100. Oculos superbiorum humiliabis. Pl. 117. Me-
lius est humiliari cum mitibus, quàm dividere spolia
cum superbis. Prov. 16. Deus superbis resistit,
humilibus autem dat gratiam. Jac. 14.

Fures.

*F*ur erat & loculos habens. Joan. 12. Dies
Domini sicut fur in nocte ita venit, cum enim
dixerint pax & securitas, tunc repentinus eis su-
perveniet interitus. 1. Theff. 5. Tam in particu-
lari quàm universali judicio, & licet incerta sit
hora mortis, plerumque tamen tam boni quàm
mali illâ horâ moriuntur, qua necdum mortem
tam vicinam esse putabant. Nolite detrahere al-
terutrum. Jac. 7. Furtum famæ periculosius
furto bonorum. Potes & teneris sæpè abla-
tam restituere famam, & non facis præ metu
confusionis. Non dimittitur autem peccatum,
nisi restituatur ablatum.

Latrones.

Domus mea domus orationis est, vos autem fecistis illam speluncam latronum. Luc. 19. Lascivientes in templo juvenes & nudè vestitæ puellæ per oculos velut vitra caustica accendentes ignem Venerèum. *Crucifixi sunt cum eo duo latrones.* Matth. 27. Hanc infamiam pro te sustinuit Christus, & tu pro Christo non voles pati confusionem? quòd unus latro in peccatis mortuus sit, est mors ordinaria juxta illud, qualis vita finis ità. Quòd alter convertus salvus factus sit, est medicina extraordinaria, ne peccator agonizans & tempus pœnitendi habens desperet. Sed & mira vis gratiæ, quòd primus quasi Apostolus Christum ex cathedra Crucis promulgans Apostolis fugientibus fuerit latro. Duo latrones invisibiles Christum crucifigentes sunt amor ex parte Dei, peccatum ex parte hominis. Hinc S. Franc. Salesius sæpè ingeminabat:

Aut amor aut furor est, qui te bone Christe peremit,

Et amor & furor est, hic meus, ille tuus.

*Homines varia fortuna.**Divites.*

Non timeas, cùm dives factus fuerit homo, & cùm multiplicata fuerit gloria domus ejus, quoniam cùm interierit, non sumet omnia, neque descendet cum eo gloria ejus. Pl. 48. *Divitias,*

132 Pars secunda de elevatione
quas devoravit, evomet, & de ventre illius ex-
trahet eas Deus. Job. 20. Popule meus, quite
beatum dixerunt (adulantes & te confirmantes
in amore terrenorum) ipsi te decipiunt, & viam
gressuum tuorum dissipant. Il. 3. Duo rogavi te,
ne deneges mihi, antequam moriar. Vanitatem
& mendacia longè fac à me, mendicitatem & di-
vitiis nè dederis mihi, ne fortè satiatus illicitum
adnegandum, & dicam: quis est Dominus? aut
egestate compulsus furer, & perjurem nomen Dei
mei. Prov. 30. Moderata fortuna optima &
constantissima,

Pauperes.

Etiam proximo suo [consanguineo] pauper
odiosus erit, amici verò divitum multi. Prov.
14. Facite vobis amicos de mammona iniquitatis.
Luc. 16. Fœneratur Domino, qui miseretur pau-
peris. Prov. 19. Et hinc Beatus qui intelligit su-
per egenum & pauperem, in die mala liberabit
eum Dominus. Prov. 40. Et bene Poëta:

Munera ne numeras, miseris quæcunque do-
disti,

In cælis numerat munerat ipse Deus.

Parcet pauperi & inopi, & animas pauperum sal-
vas faciet. Pl. 71. Nè avertatur humilis factus
confusus, pauper & inops laudabunt nomen tuum.
Pl. 73. Tibi derelictus est pauper, & orphanotus
eris adjutor. Pl. 9. Nonne Deus elegit pauperes
in hoc mundo divites in fide & heredes regni, quod
repromisit Deus diligentibus se. Vos autem exhor-
norastis

norastis pauperem. Jac. 2. Iudicium sine misericordia ei, qui non fecit misericordiam. Dominus pauperem facit & ditat, humiliat & subleuat, de stercore elevat pauperem. 1. Reg. 2. Ex Opilione Davide facit Regem. Superexaltat misericordia iudicium. Jac. 2. Hoc est, supra iudicium se exaltat & elidit ejus rigorem è manu Judicis, quasi virgam & flagellum extorquens, unde Syrus vertit: Exaltati estis per misericordias supra iudicium.

Infirmi, leprosi, sardi, claudi, caci.

Dominus opem ferat illi super lectum doloris ejus, universum stratum ejus versasti in infirmitate ejus. Ps. 40. *Caci vident, claudi ambulant, leprosi mundantur, surdi audiunt, mortui resurgunt. Luc. 7. Vir plenus leprà rogavit eum dicens: Domine, si vis, potes me mundare, & extendens manum tetigit eum dicens: volo mundare. Luc. 5. Lepra pessima est peccatum, à qua mundari debes per Sacramentum Confessionis. Caci sunt, & duces cacorum. Cacus autem si caco ducatum praestet, ambo in foveam cadunt. Matth. 15. Liberet te Deus à malis instructoribus. Quia acceptus eras Deo, necesse fuit, ut tentatio (immissa cæcitas) probaret te. Tob. 12. Ergo non alia ad cælum via, quàm per cruces. Surde & mute spiritus, ego precipio tibi, exi ab eo, & amplius ne introcas in eum. Marc. 9. Pessimus est Diabolus, qui instigat ad non audien-*

dum verbum Dei, & peccata in Confessione non aperienda. *Tanquam surdus non audiebam, & sicut mutus non aperiens os suum.* Pl. 37. David in persona Christi. *Testificor in Domino, ut jam non ambuletis, sicut & gentes ambulans in vanitate sensus sui, & tenebris obscuratum habent intellectum, alienati à vita Dei, propter felicitatem cordis ipsorum.* Ephel. 4. *Exi cito in plateas & vicus civitatis, & pauperes ac debiles, & cecos & claudos introduc huc.* Luc. 14. Ergo nemo, utcumque abjectus videatur in mundo hoc, excluditur à convivio cœlestis Patris-familias. Dummodo habeat vestem nuptialem gratiæ sanctificantis; quâ plerumque magis destituti sunt felices in mundo hoc, quàm alii. Et sic ligatis manibus & pedibus projiciuntur in tenebras exteriores. Matth. 22. *Usquequo claudicatis in duas partes? si Dominus est Deus, sequimini eum; si autem Baal, sequimini illum.* 3. Reg. 18. Pseudopoliticus definitur, quòd sit animal ita serviens Deo, ut non offendat Diabolum.

Documenta pro afflictis.

Cum ab infantia (Tobias) semper Deum timuerit, & mandata eius custodierit, non est contristatus contra Deum, quòd plaga cecitatis eveniret ei: sed immobilis in Dei timore permansit, agens gratias Deo omnibus diebus vita sua. Tob. 2. Hanc autem tentationem idè permisit Dominus evenire illi, ut posteris daretur exemplum patienti-

tientie ejus, sicut & Sancti Job. Ibid. Hoc mi-
feri variisque adversis pressi cordi ducant, & di-
cant cum eodem: *Justus es Domine, & omnia
judicia tua justa sunt, & omnes viae tuae miseri-
cordia & veritas & judicium.* Tob. 3. & cum
Sara ibid. Hoc pro certo habet omnis, qui te co-
lit, quod vita ejus, si in probatione fuerit, coro-
nabitur. Si autem in tribulatione fuerit, libe-
rabitur, & si in correptione [ob peccata] fue-
rit, ad misericordiam tuam venire licebit. Non
enim delectaris in perditionibus nostris, quia post
tempestatem tranquillum facis, & post lacryma-
tionem & fletum, exultationem infundis (inter-
num solatium) sit nomen tuum Deus Israel bene-
dictum in secula. Quod si jam in miseria tua
subinde impatiens fuisti, aut improvidè qua-
dam effutiisti, adeoque de te dici non possit,
quod de Jobo: *In omnibus his non peccavit Job
labiis suis: dole, & revertere ad Dominum
Deum tuum, quem impatientiâ tuâ non coges
ad te liberandum ab hac vel illa miseria: sed po-
tius pro altera vita pœnas inferni aut purgatorii
augebis. Sicut patientiâ, & in Dei voluntatem
relegatione coronas augeas æternas. Et sicut po-
næ hujus mundi nihil sunt respectu pœnarum in
vita altera; ita & omnis felicitas & infelicitas in
vita hac nihil est respectu coronarum æterna-
rum. Mors tantaneum & leve tribulationis nostræ
æternum gloriæ pondus operatur in nobis.* 2. Cor.
4. *Sperent in te, qui noverunt nomen tuum, quo-
niam non dereliquisti quærentes te Domine.* Ps. 9.
Est & hoc notandum, quod Chrysoft. hom. 8.
in

in Matth. describens fata S. Josephi Nutritii Salvatoris observat dicens : *Misericors Deus mœstis rebus quadam etiam jucunda permiscuit , quod certè in Sanctis omnibus facit , quos neque tribulationes neque incanditates sinit habere perpetuas , sed tum de adversis tum ex prosperis justorum vitam quasi admirabili varietate contextit.* Et hoc te sive sæcularis sive religiosus sis , sive in hoc sive in illo officio consolari & animare debet. Præterea si adversa pateris , non habes exclusivam à cælo. *Omnes enim , qui piè volunt vivere in Christo Jesu , persecutionem (adversa) patientur , 2. Tim. 3.* Quòd si jam prosperè hoc illud tibi succedat , cogita id inde evenire , quod tibi sincerè Dei gloriam proximique aut proprium animæ tuæ bonum spectanti hoc solatium etiam in hac vita det Deus ad te in servitio suo animandum. Dicunt aliqui ob adversa mœstitiæ oceano immergi , se non experiri successum alicujus prosperitatis aut divinæ benedictionis post tot adversa , morbos , egestatem , &c. sed præterquam quod ipsi sæpè in causâ sint v. g. continuæ infirmitatis , mali successus in re familiari , negotiis , litibus &c. nec miracula à Deo requirere debeant , & quisque suæ fortunæ plerumque faber sit , falsum est , quòd quisque demum miser continuò deseratur à Deo. Unde enim haberet panem , has illas vires animi & corporis ? nisi Deus hoc illo solatio hâc illâ mirabili ac benevolâ dispositione adesset.

Incarcerati.

Incarceribus per infamiam & bonam famam
ut seductores & veraces. 2. Cor. 6. viri Apo-
stolici, in carcere erant, & non visitastis me.
Matth. 25. Bonum est, ut vir Apostolicus se-
lecta sibi comparet ad convertendos ob scelera
incarceratos. Maximè si ad mortem educendi
sint homines crudi effrontes desperabundi. Cer-
tè ad homines ejusmodi diu non confessos, &
sceleribus quasi insepultos convertendos mag-
nus animus, magna dexteritas, & ante omnia
singularis Dei gratia requiritur, nec bona sem-
per est praxis quorundam, ut nunquam permit-
tatur educuro Sacerdoti ad ferale supplicium
ejusmodi homines ad illos accessus quàm post
indictam mortem triduo ante eam. Fit hoc ex
metu, ne Sacerdos suis consiliis fortè juvet fon-
tes ad evadendam mortem, vel etiam impetret
gratiam à Principe mediatè per alios aut imme-
diatè. Sed (præterquam quòd ille id facere
non deberet, nisi gravissimis non sibi tantùm,
sed & prudenti experto ac impartiali viro appa-
rentibus causis, cum exigua imò nulla sæpè sit
misericordia hominem benè dispositum libera-
re à morte corporis, & præsentì vel valdè pro-
babili animam & corpus ejus denuò exponere
periculo) sæcularis Judex non est expertus, quæ
ars, quæ gratia requiratur ad conversionem in-
veterati peccatoris, & quod id non semper intra
tam breve tempus fiat.

Sol-

Solvetur Satanas de carcere suo, & seducet gentes (sub finem mundi ad obsequium Anti-Christi) Gog & Magog. Apoc. 20. Sunt populi Tartariæ militaturi pro Anti-Christo.

§. 4tus,

Diversi status & conditiones hominum,
Conjugati.

Qui conjugium ita suscipiunt, ut Deum à se & à sua mente excludant, & sua libidini vacent sicut equus & mulus, quibus non est intellectus. Habet potestatem demonium super eos, Tu autem cum acceperis eam, ingressus cubiculum per tres dies continens esto ab ea, & nihil aliud, nisi orationibus vacabis cum ea. Tob. 6. Ita Archangelus Raphaël voluit: ut Tobias non nisi post preces tribus noctibus fusas cognosceret uxorem suam. Et primâ nocte oraret pro dæmonio fugando, Secundâ, ut particeps fieret meritorum sanctitatis & privilegii Patriarcharum. Et tertiâ: ut proles ex uxore susceperet. Cæremoniæ tales non cadunt sub præceptum: merentur tamen reflexionem. Etcertum est, quod felicitas temporalis ac æterna pendeat à Sacramento matrimonii in statu gratiæ sanctificantis suscepto, intentione bonâ pravam excludente libidinem, multisque precibus, & bono delectu præmissis. Sicut e contra idèd tam multa sunt infelicia matrimonia quia in statu peccati mortalis, vel purè ex libidinis